

17

6

24

12

34

- 4 ESIMEHE VEERG. Kuidas talvitusid, Eesti mesinik?
- 6 PERSON. Arnold Pastak: „Põllumees ja mesinik on ikka kokku kuulunud.“
- 12 FOOKUS. Eesti mee DNA-profiil räägib liigirikkusest
- 17 MESINDUS. Uus sekkumiskava stardipaugu ootel
- 22 PÕLLUMAJANDUS. Terved taimed & toimekad tolmeldajad
- 24 MESILASTE PÄEV. Kutsu mesinik külla
- 27 COLOSS. Mesilasperede talvekaod 2021–2022
- 30 MESILASTE TERVIS. Kutsumata külalised tarus
- 34 MESINDUS. Suir võiks olla rohkem pildil
- 37 MESI KÖÖGIS. Kergelt & käepäraselt

DNA-profiil on tervikpilt sellest, milliste organismide DNAd mesi sisaldab. „Esialgne ülevaade Eesti mee DNA-profilist on meil olemas,“ noogutab Kairi, kes on uurinud ligi 500 mee proovi. „Eesti mee DNA liigiline koostis on mõnevõrra erinev teiste maade mete DNA taksonoomilisest koostisest.“

DNA-profiil koosneb sadade erinevate liikide – taimede, putukate, bakterite, viiruste, seente, loomade, lindude DNAST. Taimedest on mees näha loomulikult õietolmutaimi, aga lisaks ka lehemeetaimi ja vaid nektarit andnud taimi, mida tavapärase õietolmu analüüs ei tuvasta. Lüljalgsetest on esindatud mesilase enda DNA, mesilaste korjatavat kleepainet tootnud putukate DNA, õitel, kärgedel või tarus ringi sibanud lüljalgsete DNA ja ka mesilaste parasiitide oma. Bakteri test ja seentest nähakse laboris mee DNAs nii tavalisi kahjutuid keskkonnas või mesilase soolesti kus leiduvaid baktereid kui ka mesilase haigustekitajaid ja taimedega seotud baktereid. Lisaks võib märgata jälgi viirustest ja imetajatest, kes mesilase või meega kokku on puutunud.

Kes ja mis siis domineerivad Eesti mee DNA-profilis? Vaarikas, ristikud, erinevad roosõieliste ja pajude liigid ja palju teisi. Saarte metes on rohkem paakspuu, linnametes pärna ja viljapuude DNAd. Ka naati on Eesti mees üllatavalt palju. Enamik Eesti mee bakteritest on mesilase enda soolestiku head bakterid, aga leidub ka patogeene ja parasiite – varroalesta, AHMi ja noseema eoseid. „Kuna DNA-põhine meetod on väga tundlik, siis väikese koguse patogeeni DNA-jälgede tuvastamine ei tähenda alati aktiivset nakkust,“ täpsustab Kairi. „Siiski viitab see sellele, et mesi või mesilased on haigustekitajatega kokku puutunud, on siis tegu hiljuti põetud või algava nakkusega, mille puhul tarus veel silmatorkavaid haigusnähtusi pole.“